Noor-Isamaa kaitseb keskkonda

Kevad on jälle käes. Päike on sulatanud viimased metsaservadel olevad lumesaared. Tõttan linnast välja sõbrannale emaks saamise puhul sinililli korjama.

Kevadine õhk on kuidagi palju mõnusam ja kosutavam kui enne. Pööran näo päikese poole ja naudin kehasse imenduvat energiat. Astun üle künka ja märkan metsaserval kitsi vana rohtu järamas. Püüan märkamatuks jääda, kuid mind avastatakse õige pea ning kitsed pagevad hüpeldes metsa.

Jõudes metsaservani, märkan esimesena aga mitte kevadekuulutajaid sinililli, vaid otse minu ees laiutab kuhi ehitusprahti. Kes küll on nii mõtlematu, et kaunist loodust rämpsu metsa alla toomisega rüvetab? Lume alt välja tulnud prügi ei sobi kuidagi kokku tärkava kevadise metsaga. Juurdlen natuke aega selle üle, keda seaduserikkumisest teavitada. Siis aga meenub, miks olin üldse siiani tulnud. Sinililli korjates valdab mind taas kevadetunne ning metsast saadud uue energiaga naasen tagasi halli linna…

Marko Kass
Noor-Isamaa esimees

Keskkonnateemaline fotokonkurss täies hoos

Paljud noored juba teavad, et märtsi lõpust alates käib Noor-Isamaa keskkonnateemaline fotokonkurss. Konkursi eesmärgiks on jäädvustada ebaseaduslikke prügi ladestuspaiku ning teadvustada ühiskonda selle probleemi aktuaalsusest. Selliseid olme- ja ehitusprahi lademeid on ilmselt kogu Eestis. Kindlasti mõistavad noored ise teadlikult kaameraga metsa minnes või prügi täis koduümbrust pildistades ka ise selgemalt, et avanev vaatepilt on kole ja võiks olla olemata.

Miks me küll nii teeme? Eestlasele on ju alati oluline olnud suhe loodusega ning see, et meid ümbritseksid ja kaitseksid kaunid metsad ja järved. Arvan, et kõigil on meeles Fred Jüssi heliplaadid linnuhäältega või zooloog Aleksei Turovski lõbusad ja õpetlikud joonistused lastesaates. Meil on juba verega kaasa antud armastus looduse vastu. Prügi ei ole osa loodusest, seega pole prahi koht teekraavidel ega metsaveertel, vaid moodsatel prügimägedel.

Keskkonnast räägitakse palju, kuid tegusid ei ole. Aga Noor-Isamaa ongi härjal sarvist haaranud ja võtnud nõuks suurendada keskkonnateadlikkust meie noorsoo hulgas. Lisaks fotokonkursile oleme ka ise prügikoristustöödel aktiivselt kaasa löönud. Igal kevadel korraldab Tartu linn suure koristuskampaania, mille käigus korjatakse tonnide viisi linnaelanike poolt maha visatud prahti. Sel aastal kogus Noor-Isamaa Ihaste pargist autokoormatäie prügi. See oli sinna kogunenud vaid ühe talve jooksul. Tean seda, kuna ka eelmisel aastal korrastasime sama piirkonda.

Eestlane peab elama keskkonnateadlikumalt

Noor-Isamaa on alati pidanud oluliseks säilitada Eesti loodust puhtana. Oluline on ka keskkonnahariduse edendamine, et kujundada keskkonnateadlikku inimest, kes mõistab looduse, ühiskonna ja kultuuri vahelisi seoseid. See omakorda aitab mõista ja väärtustada vajadust jätkusuutliku arengu järele.

On tõeliselt masendav vaadata, kuidas maanteekraavides laiutasid plastikpudelid ning kilekotid hõljusid tuules. Siinkohal mõtlemisaineks: kas sina oled kunagi tühja limonaadipudeli või küpsisepaberi autoaknast välja visanud? Kui jah, siis võid ju kohe praegu panna lehe käest ja minna teepervi koristama, koos sõpradega näiteks – nii on hea tuju ja rõõm heateost loodusele ja iseendale tagatud.

Keskkonnaseisundit arvestades on eriti ohtlikud vanad kodumasinad, autoakud ja katkised autorehvid, mis lagunemisprotsessis eraldavad atmosfääri toksilisi ühendeid.

Pikk ökoloogiline jalajälg

Seoses jäätmete ja saastega on viimasel ajal hakatud rääkima ökoloogilisest jalajäljest. See on kujundlik nimetus meetodi kohta, mis näitab inimtegevuse ökoloogilist mõju võrreldуna inimese kasutuses oleva loodusliku potentsiaaliga. Eri riikide ressursi- ja jäätmevoogudele arvutatakse ekvivalentne bioloogiliselt tootlik ala, mis suudab neid ressursse taastada ja jäätmeid ohutuks teha.

Tegelikkuses selgub, et paljudes arenenud riikides ja ka maailmas tervikuna ületab ökoloogiline jalajälg ühe inimese kohta ökoloogilise potentsiaali (1997. a maailmas tervikuna *ca* 35%). See tähendab, et looduse taastumisvõime piirid on ületatud, sellise elulaadi jätkumine suurendab ökodefitsiiti ega ole pikaajaliselt üldse võimalik. Näiteks Hollandi ökoloogiline jalajälg on neliteist korda suurem kui Hollandi territoorium. Eesti ökoloogiline jalajälg ületab kolmekordselt maailma keskmise säästva taseme, tõsi küll, peamiselt põlevkivi tõttu.

Huvitav fakt on veel see, et ühe tonni jäätmete kohta kulutatakse kümme tonni toorainet!

Noored, kas teate, et ühe mobiiltelefoni tegemiseks kulub 75 kg eri toorained, või noorpaarid, et 5-grammise kuldsõrmuse valmistamiseks tuleb ümber töödelda 2000 kg toorainet (nähtamatu materjalikulu)!

Ärge ostke prügi!

Noor-Isamaa peab vajalikuks tõhustada jäätmekäitlust, edendada prügivalikkogumist ja avardada võimalusi jäätmete taaskasutuselevõtuks. Tuleb peatada ostumaaniad, kus tarbijad soetavad endale uusi asju lihtsalt ostmise pärast. Kasutuseta asjad jõuavad varem või hiljem loodusesse. Kõige lihtsam oleks, kui me kasutaks imesupermarketeid külastades korduvkasutust võimaldavat riidekotti. Ärge võtke kaubaga koos poest kaasa keskkonnavaenulikku kilekotti ja kui vaja, jagage ka müüjatele oma teadmisi keskkonnast. Noor-Isamaa on ennegi olnud teerajaja rollis, miks mitte ka seekord.

Soovitan kõigile, kel tänavu kevadine jalutuskäik veel tegemata: võtke kaasa fotokaamera ja jäädvustage mõni silma riivav ebaseaduslik prügila! Loodan muidugi, et liigume pigem selles suunas, et neid polegi nii lihtne leida…

Meeldivaid hetki looduse rüpes ja kena kevadet!

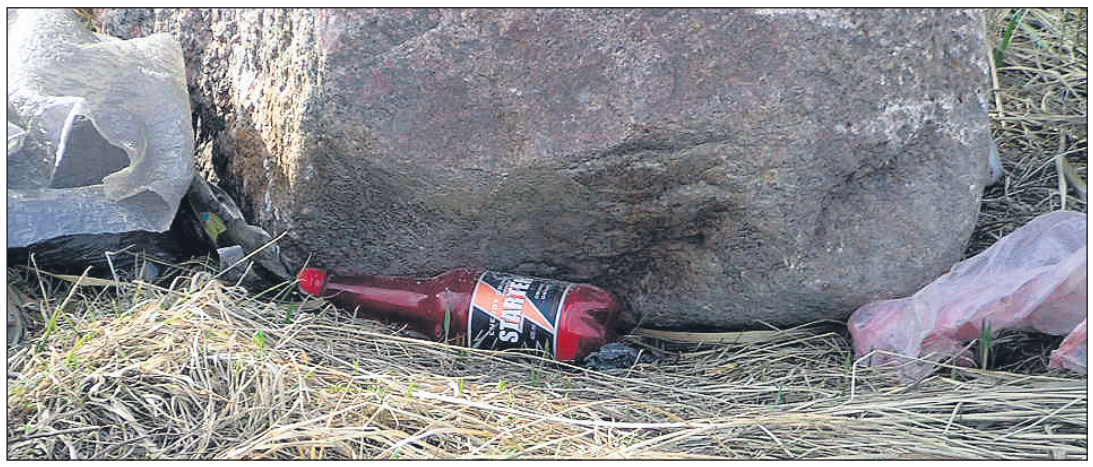
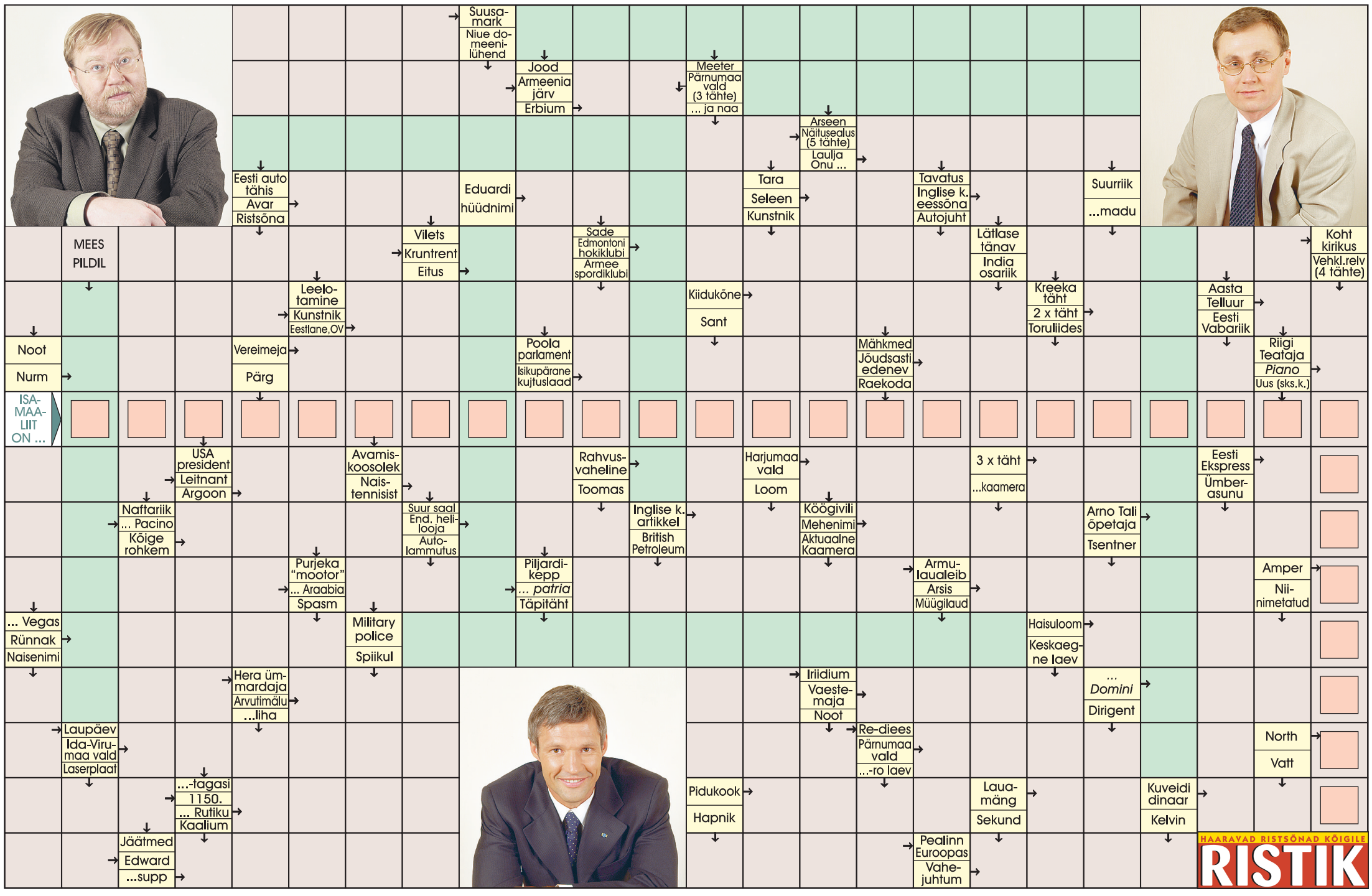
Suur kahju algab alati pisiasjadest. Eestlased peavad hakkama elama keskkonnateadlikumalt.